

mentioned in the literature before : the cornutus of bipunctaria possesses 5 to 7 teeth, the one of octodurensis 10 to 15. The two species live in Europe; bipunctaria occurs a little further to the north than octodurensis. Both species were captured on the same spots : Mont-Ventoux (Vaucluse, France) and Checa (Guadalajara, Spain).

Résumé : Les espèces Scotopteryx bipunctaria et S. octodurensis ne peuvent être séparées par un examen intérieur. Les génitalia mâles aussi bien que les génitalia femelles montrent des différences sensibles. L'examen des édéages permet de trouver certains caractères qui ne sont pas signalés dans la littérature : le cornutus porte chez bipunctaria 5 à 7 dents, chez octodurensis 10 à 15. Les deux espèces se trouvent en Europe; bipunctaria vit un peu plus au nord que octodurensis. Les deux espèces se capturent cependant aux mêmes endroits : Mont-Ventoux (Vaucluse, France) et Checa (Guadalajara, Espagne).

W.O. DE PRINS : Diksmuidelaan 176, 2600 BERCHEM.

DAGVLINDERS IN NOORD-GRIEKENLAND IN JULI 1980

(Dirk VAN DER POORTEN)

Toen mijn vrouw en ik in juli 1979 op terugweg van een rondrit door Griekenland in het Vernongebergte verbleven (tussen Florina en Kastoria in Grieks Macedonië, net ten zuiden van de Joegoslavische grens), was ik snel onder de indruk van dit zeer vlinderrijke gebied. Wegens tijdgebrek moesten we snel verder reizen, maar ik nam het besluit hier het volgende jaar terug te komen om enkele dagen langer te blijven.

In juli 1980 was het dan zover. Op 7 en 8 juli en een goede week later, op 14, 15 en 16 juli had ik de kans om de streek beter te exploreren. Tijdens de vijf dagen dat we dit zeer interessante gebied bezochten, nam ik 109 soorten dagvlinders waar. Dit is iets meer dan er in heel België voorkomen. Daar vond ik ook één nieuwe soort voor de Griekse fauna.

Het Vernongebergte is een nogal gevarieerde bergketen waarvan de hoogste toppen rond de 2100 m hoog zijn. In het noordelijk gedeelte zijn er uitgestrekte loofbossen. Langs de weinige wegen die erdoor lopen, zijn er verschillende bronnetjes die de grond nat maken. Hier zaten geregeld blauwtjes en weerschijnvlinders te drinken. Hogerop zijn er vochtige alpenweiden waar de typische alpiene of subalpiene soorten te vinden zijn zoals Boloria graeca graeca, Parnassius mnemosyne, Erebia ligea, Palaeochrysophanus candens en Eumedonia eumedon. De zuidelijke hellingen zijn zeer droog en stenig en gelijken meer op de gebergten van Zuid-Griekenland. Hier vlogen dan ook in uitgedroogde rivierbeddingen de meeste Hesperiidae, Melanargia larissa, Hipparchia syriaca

en Hipparchia volgensis delattini. Het is niet de bedoeling van dit artikel om alle waargenomen soorten te behandelen. Ik behandel enkel de beste vangsten. Daarna volgt een volledige lijst van de door mij gevangen of waargenomen soorten.

Colias balcanica REBEL

Ik vond de soort (een serie waarvan één wijfje in de witte vorm, f. rebeli Schawerda) in een bosrijk terrein op ongeveer 1400 m hoogte. Er zijn geen eerdere vangsten gedaan in Griekenland. Later vonden J. & M. DACIE, J. COUTSIS en P. GRAMMATICOS eind juli 1980 de soort in hetzelfde gebied.

Apatura iris LINNAEUS

Ik ving vier exemplaren, alle mannetjes. De soort werd voor het eerst in Griekenland gevonden door KOUTSAFTIKIS en KATTOULAS in 1977 in de omgeving van Drama. Verder is er één afgevlagen mannetje bekend van het Smilkas-gebergte (L. WILLEMSE).

Apatura ilia eos ROSSI

Ik ving één paartje. A. ilia werd tot nu toe slechts eenmaal gemeld door J. DACIE die in juli 1971 één afgevlagen wijfje ving in dezelfde omgeving.

Nymphalis xanthomelas DENIS & SCHIFFERMÜLLER

Ik ving één mannetje dat nabij een bron op de grond zat te drinken tussen verschillende Aglais urticae Linnaeus. Deze soort werd slechts eenmaal gemeld door VERITY in 1938.

Melitaea arduinna rhodopensis FREYER

Op verschillende plaatsen verspreid in de streek vond ik deze zeldzame soort tussen 1100 en 1500 m, meestal enkelingen. Op één plaats waren ze tamelijk algemeen en de meeste zeer afgevlagen. M. arduinna werd voor het eerst in Griekenland vermeld door A. KOUTSAFTIKIS in 1974 uit de omgeving van Ioanina en door J. & M. DACIE en P. GRAMMATICOS in 1976 en 1978 uit de omgeving van Florina en Kastoria.

Eurodryas aurinia ROTTEMBURG ssp. ?

Vond ik op twee plaatsen, op 1500 m enkele exemplaren en een rijke populatie op 1900 m. Voor het eerst gemeld door A. KOUTSAFTIKIS in 1974 van Florina, Drama, Evros en Ioanina.

Melanargia russiae japygia CYRILLO

Twee mannetjes vond ik op dezelfde plaats waar ik C. balcanica vond. M. russiae werd eerder in Griekenland gevonden in het Timfi-gebergte door J. COUTSIS. Eind juli, begin augustus 1980 vonden J. COUTSIS, J. DACIE en P. GRAMMATICOS een rijke populatie nabij Florina.

Coenonympha leander leander ESPER

Ik ving drie afgevlogen mannetjes op 1800 m hoogte. De soort werd voor het eerst vermeld door DACIE, GRAMMATICOS en HIGGINS. Zij vonden in juni en juli 1978 ten noorden van Florina enkele exemplaren. De exemplaren die uit het Vernongebirge bekend zijn, behoren tot de nominaatvorm en missen de witte postmediale band op de onderkant van de achtervleugels, die kenmerkend is voor ssp. orientalis Rebel (syn. katarae Coutsis). Deze vorm is van één plaats bekend uit het Pindosgebirge, ongeveer 90 km zuidelijker.

Polyommatus eroides FRIVALDSKY

Ik vond zeven mannetjes en twee wijfjes op ongeveer 1900 m hoogte. De soort werd eerder uit hetzelfde gebied vermeld door J. & M. DACIE en P. GRAMMATICOS die drie mannetjes ving in juli 1971. L. WILLEMSE ontdekte de soort eind juli 1974 in het Pieria-gebirge.

Systematische lijst van alle waargenomen soorten

Pyrgus malvae malvae LINNAEUS
Pyrgus carthami HÜBNER
Pyrgus sidae sidae ESPER
Pyrgus cinarae cinarae RAMBUR
Spialia orbifer HÜBNER
Spialia phlomidis HERRICH-SCHAFFER
Syrichthus tessellum HÜBNER
Syrichthus proto OCHSENHEIMER
Carcharodus alceae ESPER
Carcharodus orientalis REVERDIN
Erynnis tages LINNAEUS
Thymelicus acteon ROTTEMBURG
Thymelicus lineola OCHSENHEIMER
Thymelicus flavus syriacus TUTT
Ochlodes venatus faunus TURATI

Papilio machaon LINNAEUS
Iphiclides podalirius LINNAEUS
Parnassius mnemosyne burechi BRYK

Aporia crataegi meridionalis VERITY
Artogeia rapae LINNAEUS
Artogeia manni GEYER
Artogeia ergane GEYER
Artogeia napi canidiaformis DRENOWSKY
Pontia daplidice LINNAEUS
Colias crocea GEOFFROY
Colias balcanica REBEL
Colias australis VERITY
Gonepteryx rhamni meridionalis ROBER
Leptidea sinapis LINNAEUS
Leptidea duponcheli STAUDINGER

Libythea celtis LAICHARTING

Apatura iris LINNAEUS
Apatura ilia eos ROSSI
Limenitis reducta schiffermuelleri HIGGINS
Nymphalis antiopa LINNAEUS
Nymphalis polychloros LINNAEUS
Nymphalis xanthomelas DENIS & SCHIFFERMÖLLER
Inachis io LINNAEUS
Vanessa atalanta LINNAEUS
Cynthia cardui LINNAEUS
Aglais urticae LINNAEUS
Polygonia c-album LINNAEUS
Polygonia egea CRAMER
Pandoriana pandora DENIS & SCHIFFERMÖLLER
Argynnis paphia LINNAEUS
Mesoacidalia aglaja LINNAEUS
Fabriciana adippe DENIS & SCHIFFERMÖLLER
Fabriciana niobe LINNAEUS
Issoria lathonia LINNAEUS
Brenthis hecate DENIS & SCHIFFERMÖLLER
Brenthis daphne DENIS & SCHIFFERMÖLLER
Boloria graeca graeca STAUDINGER
Clossiana euphrosyne LINNAEUS
Clossiana dia LINNAEUS
Melitaea cinxia LINNAEUS
Melitaea phoebe DENIS & SCHIFFERMÖLLER
Melitaea arduinna rhodopensis FREYER
Melitaea didyma meridionalis STAUDINGER
Melitaea trivialis trivialis DENIS & SCHIFFERMÖLLER
Mellicta athalia ROTTEMBURG ssp. ?
Eurodryas aurinia ROTTEMBURG

Melanargia galathea LINNAEUS
Melanargia russiae japygia CYRILLO
Melanargia larissa larissa GEYER
Hipparchia volgensis delattini KUDRNA
Chazara briseis LINNAEUS
Pseudochazara anthelea amalthea FRIVALDSKY
Satyrus ferula FABRICIUS
Brintesia circe FABRICIUS
Erebia ligea herculanea WARREN
Erebia medusa euphrasiae FRÖHSTORFER
Maniola jurtina LINNAEUS
Hyponephele lycaon HÜBNER
Pyronia tithonus LINNAEUS
Coenonympha pamphilus marginata RUHL
Coenonympha arcania LINNAEUS
Coenonympha leander leander ESPER
Lasionmata megera LINNAEUS
Lasionmata maera orientalis STAUDINGER
Kirinia roxelana CRAMER

Nordmannia acaciae FABRICIUS
 Nordmannia ilicis ESPER
 Strymonidia spini DENIS & SCHIFFERMÜLLER
 Lycaena phlaeas LINNAEUS
 Heodes virgaureae balcanicola GRAVES
 Heodes tityrus tityrus PODA
 Palaeochrysophanus candens leonhardi FRÖHSTORFER
 Everes alcetas HOFFMANNSEGG
 Cupido minimus FUESSLY
 Cupido osiris MEIGEN
 Celastrina argiolus LINNAEUS
 Maculinea arion antesion FRÖHSTORFER
 Philotes vicrama schiffermuelleri HEMMING
 Lycaeides idas magnagraeca VERITY
 Plebejus argus LINNAEUS
 Eumedonia eumedon ESPER
 Aricia agestis DENIS & SCHIFFERMÜLLER
 Cyaniris semiargus ROTTEMBERG
 Agrodiaetus admetus ESPER
 Agrodiaetus ripartii FREYER
 Plebicula escheri dalmatica SPEYER
 Plebicula dorylas DENIS & SCHIFFERMÜLLER
 Plebicula amanda SCHNEIDER
 Plebicula thersites CANTENER
 Meleageria daphnis DENIS & SCHIFFERMÜLLER
 Lysandra bellargus ROTTEMBERG
 Polyommatus icarus zelleri VERITY
 Polyommatus eroides FRIVALDSKY

Nog alle jaren worden in dit zeer interessante gebied nieuwe soorten voor de Griekse fauna gevonden. De volledige inventaris van de Griekse dagvlinders is nog lang niet opgemaakt. Ik houd het bijvoorbeeld voor mogelijk dat er in de toekomst nog verschillende soorten in het Vernongebirge worden ontdekt. Ik denk vooral aan Pseudochazara geyeri occidentalis Rebel & Zerny, die bekend is van de bergen ten noorden van het meer van Ohris en het Prespa-meer.

Erebia euryale syrmia Fröhstorfer en Erebia epiphron Knoch zijn bekend uit de omliggende gebergten in Albanië en Joegoslavië. Beide soorten zijn reeds gevangen op de Perister (de hoogste top van het Baba Planina) in Joegoslavië. Het Vernongebirge is tenslotte het verlengde van het Baba Planina. Mogelijk duikt ook nog Maculinea alcon Denis & Schiffermüller op in de streek. Hij werd reeds in de omgeving van Drama (J. DACIE) gevonden en J. COUTSIS ving in 1972 één exemplaar in het Pindosgebirge.

Het zou zeker de moeite lonen dit gebied grondiger en gedurende de verschillende seizoenen te onderzoeken. J. DACIE (Wimbledon) en J. COUTSIS (Athene) bezorgden mij interessante inlichtingen en W. DE PRINS determineerde verschillende exemplaren uit het genus Pyrgus, waarvoor mijn dank.

Literatuur :

- BRETHERTON, R.F., 1968 : More about Greek butterflies, June 1968; in : Ent.Rec.J.Var. 80 : 273-281.
- COUTSIS, J.G., 1972 : List of Grecian butterflies : additional records 1969-1971; in : Ent.Rec.J.Var. 84 : 145-151.
- DACIE, J.V., DACIE, M.K. & GRAMMATICOS, Ph., 1970 : Butterflies in Greece, May 1969; in : Ent.Rec.J.Var. 82 : 54-58.
- DACIE, J.V., DACIE, M.K. & GRAMMATICOS, Ph., 1972 : Butterflies in Northern and Central Greece, July 1971; in : Ent.Rec.J.Var. 84 : 257-266.
- DACIE, J.V., DACIE, M.K. & GRAMMATICOS, Ph., 1977 : Butterflies in Northern Greece, June-July 1976; in : Ent.Rec.J.Var. 89 : 265-268.
- FREYER, J.C., 1839 : N. Beitr., 3 : I. Pl. 193, Melitaea rhodopensis.
- KOUTSAFTIKIS, A., 1974 : Recent Butterfly Records from Greece; in : Ent.Rec.J.Var. 86 : 15-17.
- THURNER, J., 1964 : Die Lepidopterenfauna Jugoslavisch Mazedoniens I, p. 22. Prirodonaucen Muzej, Skopje.
- WILLEMSE, L., 1975 : Distribution Records of Rhopalocera (Lepidoptera) in the Greek Mainland and Crete; in : Ent.Ber.Amst. 35 : 141-149.
- WILLEMSE, L., 1980 : Some interesting faunistical data of Rhopalocera (Lepidoptera) in Greece; in : Ent.Ber.Amst. 40 : 156-158.

Summary : The author visited the Vernon mountain range in northern Greece. During five days in the first half of July 1980, he observed 109 butterfly-species, of which a complete list is given. Some of the more interesting species are discussed and among these is a new butterfly-species for the Greek fauna : Colias aalcanica Rebel.

Résumé : Pendant cinq jours dans la première moitié de juillet 1980, l'auteur a visité le massif du Vernon dans le nord de la Grèce. Il donne une liste complète des 109 espèces de Rhopalocères observées et il en discute les plus intéressantes, dont une est nouvelle pour la fauna grecque : Colias balcanica Rebel.

VAN DER POORTEN, D. : Ergo de Waelaan 4, 2100 DEURNE.